

Сама крытыка павінна стаць прыладай уцягнення мільёнаў працоўных у кіраванне краінай.

У нас існуе пашыраная думка, што пралетарыят кіруе краінай тым, што ён абірае сваіх прадстаўнікоў на зьезд — высоўвае лепшыя сілы рабочае класы на кіруючыя пасты ў савецкім і гаспадарчым апаратах і для арабочаньня нашых бюракратычных устаноў мае сотні і тысячы рабочых-вылучэнцаў. Усё гэта добра і неабходна. Але гэта невыстарчальна, мы не дасягаем яшчэ самага важнага: «Галоўнае, чаго нам не хапае, — казаў Ленін, —

тычынае гаспадаркі, вучыцца арганізоўваць, пагаспадарскі кіраваць і пільна сачыць: ці адпавядае наша дзейнасць інтарэсам працоўных і ці праводзіцца нашымі спецыялістамі лінія ўзмацнення дыктатуры пралетарыату. І толькі, калі кожны рабочы адчуе слабе гаспадаром краіны і пачне ажыццяўляць на справе свае правы — бязьлітасна выкрываць недахопы і паказваць правільныя шляхі да іх выпраўленьня, паступова навучыцца кіраваць краінай, толькі тады кіраваць краінай будзе ўса рабочая класа.

Член калегіі НК РСІ СССР ПЭТЭРС.

Камітэт дапамогі Грамадзе ў Амэрыцы

У Чыкага арганізаваны камітэт амерыканскае дапамогі праследуемым палітычным пераслідуемым і бярэцца супроць польскага фашызму, які выхрысціў ахову да ўсіх рабочых палітычных арганізацый.

Камітэт гэты складаецца з наступных членаў: старшын, праф. Чыкагскага ўніверсітэту Роберт Морс Ловэт, пачэсны старшын-Роджэр Болдвін ад Інтэрнацыянальнага Камітэту па абароне палітычных праф. Скот Нірнштэйн, старшын-скарбнік Марцін Аберн ад Інтэрнацыянальнай рабочай абароны; М. Ткач, Украінскае рабочае аб'яднаньне; Г. Круціца, Беларускае арганізацыя; Г. І. Гострад, левы крыло рабочага лідэра (каляц); Л. Прусэнка, літоўскае літаратурнае арганізацыя; М. Радзюк — Трыбуна Роботніча; М. Вольгін — Моладь.

А Д О З В А

Дарагія грамадзяне і браты! Фашыстскі польскі Урад Пясузданага мае намер разбурыць Грамаду, легальную палітычную партыю рабочых і сялян Беларусі праз заключэнне ў турмы і правадзіроў, тэрорызуючы членаў гэтых партыяў. Грамада змагаецца за самавызначэнне беларускага народу і супроць прыгнечання польскім урадам беларускага народу, змагаецца за імя для бедных сялян, за рабоча-сялянскую ўладу, завольную і незалежную беларускую нацыянальную культуру. Вою чаму Пясуздзі мае намер разбурыць Грамаду.

Камітэт супроць польскага фашызму прапануе правесці кампанію агітацыі і прапаганды, а таксама збору сродкаў шляхам скаінаўня масавых

Камітэт дапамогі Грамадзе ў Амэрыцы

мітынгаў, дэманстрацый і асьвятленьня ў прэсе з мэтай, каб адгэтуль, з Амэрыкі, дамагчыся безадназначнага вызвалення ўсіх членаў Грамады, а таксама вызвалення ўсіх палітычных польскага і дзеля прызначэння польскім фашыстскім урадам права легальнага існавання Грамады, а разам і ўсіх палітычных партыяў рабочае класы.

Камітэт таксама правядзе намянію па зборы грашовых сродкаў у мэтах легальнай абароны членаў Грамады, якія знаходзяцца пад судом і якія арыштаваны, і для дапамогі ахвярам польскага фашызму і іх сем'ям.

Камітэт супроць польскага фашызму заклікае ўсіх рабочых арганізаваць у кожным горадзе найбольш шырокае канфэрэнцыі з рабочых арганізацый і прыватных асоб для правядзення намячанай кампаніі. У адзатан да арганізацыі гарадзкіх камітэтаў мы прапануем арганізаваць камітэты з арганізацый, якія гавораць на чужаземных мовах, асабліва беларускай, украінскай, расійскай, польскай, аўстрыйскай і літоўскай, прыступіць безадназначна да арганізацыі масавых сходоў як гарадзкіх камітэтаў, так і чужаземнымі групамі.

Праз прэсу і поштай вы атрымаеце дадатковую інфармацыю аб ходзе працэсу і аб нашай дзейнасці.

Нац. выканаўчы камітэт амерыканскай дапамогі праследуемым нацыянальным меншасцям і барацьбы супроць польскага фашызму.

У камітэце па абароне Беларускай Грамады

У суботу 12-га мая адбылося пасяджэнне камітэту па абароне Беларускай Грамады. Камітэт пастанаўіў збіраць усе матэрыялы, якія датыкаюцца працэсу Грамады, каб пасля выдаць іх асобнай кніжкай.

Таксама абмяркоўвалася пытанне аб наладжанні сувязі з замежнымі камітэтамі

на абароне Грамады ў Амэрыцы. Пастанаўлена паслаць ім усе беларускія выданні аб Грамадзе і Заходняй Беларусі.

Была заслухана справаздача гаспадарчай камісіі аб правядзеным вечару на карысць Грамады. Вечар даў каля 1125 руб., якія перасылаюцца за мяжу.

Тэатрумі сім паўднёвай арміі іступалі на Пекін па Пекін-Ханькоўскай і Цыян-Цыян-Пувоўскай чыг. Адначасова з гэтым кавалерыя паўднёвых войск прабуе адрэзаць шлях адступлення войскам Чжан-Чжо-ліна.

Наводзе чутак, паўднёвыя войскі набліжаюцца да Цыян-Цыяну. Лічаць, што ў хуткім часе будзе ўзяты Пекін.

110 год з дня нараджэння К. Маркса

Паліцыя не дапусціла дэманстрантаў на магілу барацьбіта

ЛЕНДАН, 12. У суботу, 5-га мая, у сувязі з 110-ці годзьдзем нараджэння Карла Маркса, лэнданская арганізацыя камуністычнай партыі наладзіла невялікую дэманстрацыю. Група ў 150 чалавек накіравалася на сцягамі на магільні, каб укладзіць вянок на магільні К. Маркса. Каля магільні, аднак, працэсія наткнулася на моцны напад коннай і пешай паліцыі, якая ахоўвала ўваход на магільні.

На гледзячы на тое, што на магільнях ёсць надпіс: «гэтыя магільні адкрыты для публікі», прадстаўнікі загадчыка магільнямі ў прысутнасці двух паліцэйскіх інспектараў заявілі дэманстрантам, што паводле інструкцыі, якую ён мае, на магільні могуць быць дапушчаны толькі 12 чалавек, каб укладзіць вянок, пры чым не павінны быць складаны а ні палітычныя, а ні прапагандысцкія прамоўні. Нікія довады не памагалі і дэманстрантам прышлося падпарадкавацца патрабаванню загадчыка магільнямі. Групу, якая ўсклала вянок, увесь час ахвяравалі паліцэйскія.

Англа-расійскі камітэт дрэвапрацоўнікаў

ЛЕНДАН, 15. Саюз дрэвапрацоўнікаў пастанаўіў адтарыць англа-расійскі камітэт адзіноства.

Няўдача інтэрв'янцы ПАЗШ у Нікарагуа

НЬЮ-ЁРК, 2. Войскам Злучаных Штатаў у Нікарагуа, які гледзяць на пераважнаючы селянчыню, тэніку, не лічыць самай таў і артылерыя мяўдалася пасля месяца праследвання газатіць у палон Сандзіно і задуміць рух, на чале якога стаяць афіцеры. Наадворот, чыпер ужо афіцыйна прызнана, што каманданне амерыканскія войск нават ня ведае месцазнаходжання Сандзіно, з такім пастынегам гаварыцца ён ад праследванню, адступачы ў горы ці лясы. У той жа самы час войскі Сандзіно ўзмацняюць сваю актыўнасць, прабіраючыся ў горныя раёны. Яны заганяюць дзвес рудні, уласнікамі якія з'яўляюцца грамадзяне ПАЗШ і працягаюць усяму ўсходняму ўзбярэжжю. Злучаным Штатам становіцца ўсё трудней і трудней ажыццявіць свой плян кантроля ў надзіходчыне выбарах.

Камандуючы войскам ПАЗШ выехаў у Вашынгтон для нарады. Выбары адкладзены на лістапад замест верасня. Урад ПАЗШ зрабіў гэта для таго, каб раней правесці прэзыдэнцкія выбары ў слабе.

Вашынгтон, 14. Нова-назначанага Ураду накіонт дзясеньнаў японцаў у Шаньдуні, якія адпраўлена Куадзіму, тут яшчэ не атрымана. Афіцыйныя колы ПАЗШ устрыжваюны падзеямі ў Кітаі. Тым ня менш, знадворна афіцыйныя вашынгтонскія колы, які быццам, задволены абшчаныем Японіі выведзі войскі, калі ў гэтым больш ня будзе патрэбы.

Паўстаньне проці Фына

ШАНХАЙ, 14. У Нанкінэ апублікавана данясенне Фын Ю-сяна аб тым, што яго войскі абкружылі армію генерала Фань Чжун-сю, які падняў супроць яго паўстаньне. Паводле наведаньня Фын Ю-сяна, Фань Чжун-сю ўцёк.

М. Горкі выйджае ў Маскву

РБМ, 14. 19-га мая Максім Горкі выйджае ў Маскву праз Берлін.

Выбарчая кампанія нямецкае кампартыі

БЕРЛІН, 12. Цэнтральны камітэт кампартыі арганізаваў у доме імя К. Лібкнехта выстаўку агітацыйных матэрыялаў партыі. Выбарчая кампанія кампартыі ў гэтым годзе адрозніваецца ад кампаніі 1924 году тым, што цэнтр дзякаваці прадвыбарчай агітацыі перанесен на прадпрыемствы ў працягу ранейшага мэтаду, які будаваўся па прыячыпе месцажыцельства выбарчыкаў.

Амаль вожнае вялікае прадпрыемства мае сваю камуністычную заводскую газету, якая друкуецца на гектаграфіе. Акрамя таго, у параджэнні партыі знаходзіцца каля 5.000 агітатараў, якія ў бліжэйшыя дні выступяць на 40 тысячах сходоў. Выбарчая прапаганда праводзіцца 44 камуністычнымі газетамі. Акрамя таго, у якасці сродку для прапаганды выкарыстоўваюцца 25 агіт-аўтамабіляў, забісьпечаных гучна-гаварыцельмі, радыё і кіно-апаратамі. Для выбарчай прапаганды будзе выкарыстана таксама і палітычнае кабарэ. Выдаткі па выбарчай кампаніі ўжо дасягаюць 2 мільёнаў марак. Грошы гэтыя сабраны шляхам узвонсаў сярод членаў партыі і сячэвакчы.

Самазабойства палітэзья-воленага

ВАРШАВА, 15. У Саюзнай турме скончыў жыццё самагубствам палітэзья-воленага, які абвінавачваўся ў камуністычнай дзейнасці.

для нанкінцаў

ШАНХАЙ, 14. Паводле вестак газеты «Шунь-Бао» морскі флёт паўмоцнаў бамбардыраваў ўчора вяршыцы Гуалішан, якая знаходзіцца каля ўваходу ў порт Амой, з мэтай перашкодзіць выгруды амерыканскай зброі для навінскага Ураду. Пасля бамбардыроўкі вяршыцы флёт паўмоцнаў высадзіў десант у горадзе Цыян-мынь (прав. Фудзьян). Десант заняў усе ўрадавыя ўстановы ў горадзе.

МАКС ГЕЛЬД НЯ БУДЗЕ ВЫЗВАЛЕН?

Судовае сьледства супроць Фрые спынена

Яшчэ паўтара гады таму навад рабочы Фрые патрабаваў суду над сябою, заявіўшы, што ён забіў памешчыка Хаос і што ён ня можа перанесці таго, што за яго віну церпіць у турме Мако Гельд.

Сьледства з прычыны заявы Фрые вядося ў Гале. Нядаўна адвакат Апэль, які зьяўляецца адначасова абарончай Гельда і Фрые, падаў міністру юстыцыі заяву, у якой прасіў зьбраць справу ў прануратуры Гале і перадаць вядзеныя сьледства ў другі горад, бо член прануратуры г. Гале Лютар дыгрэў відную ролю ў працэсе Мако Гельда. Паводле слоў Апэля, Лютар вынарыстаў фальшывыя довады для абвінавачаньня Гельда.

На гледзячы на заяву Апэля, прануратура Гале працягвала далей сьледства і, ня паведамляючы намясція газэты, неспадзявана ўхваліла пастанову аб опыненьні сьледства супроць Фрые за невыстарчальнасьцю дана-заву...

Пасья землятрасеньня ў Баўгарыі

Натастрафічнае станавішча жыхарства

ВЕНА, 12. Як паведамляюць з Сэфі, насельніцтва мисловасяў, якія падарвалі ад нядаўняга землятрасеньня, знаходзіцца ў катастрафічным становішчы. У горадзе Чырпаве з 80-літасным насельніцтвам не засталася ніводнага дому. На 12 дзень пасья землятрасеньня жыхары ўсё яшчэ знаходзіліся пад адкрытым небам. У горадзе сталі больш частыя выпадкі нападу на пясчобныя сям'і. Невадз ў горадзе расьпе в камных дэям. Спекуляцыя харчаві і пават выход прыняла гравіцкія разьмеры. Паводле слоў відвачоўці ў раёнах, якія падарвалі ад землятрасеньня, сталі больш частыя выпадкі продажу дзвучы галубуцам жывым таварам.

Суд над брусьэльскімі хуліганамі

ПАРЫЖ, 14. Агнітва «Гавас» паведамае: «У Бруселі пачалася судовае справа ўдзельнікоў нападу на савецкую выстаўку, арганізаваную ВОКС'ам. Абарона дамагаецца перадачы справы суду прысяжных. Суд ахцізіў хадзіштва абароны. Абарона заявіла, што ня будзе апыляваць да вышэйшай судовай інстанцыі. Дзельны разбор справы адкладзен на суботу.

26 ардыя, 18 таварыстаў па грамадзянай апрапоўцы зямлі, і машынаму та вартыстэ і 2 мільярды таварыстаў з грамадзякай апрапоўкай зямлі.

ЗАМЕСТ ВЯНКА НА МАГІЛУ А. ЦУРУПЫ

Калегія Наркамфіну СССР ухваліла замест вянка на магілу Цурупы асыгнаваць 300 руб. дзіпячай камісіі УсеЦВК.

УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА РАБСЕЛЬКОРАЎ

ЦК УсеСЮЗ(б) вгядзіўся з прапавою редакцыі «Праўды» і Рабоча-сялянскага нарспавідзятэ» сьлікаць у кастрычніку чацьверту ўсесаюзную нараду рабкораў, селькораў, вясннораў, юпнораў і рэдактараў вяснпэргазет.

У абарону Дамагаьне савецкіх вучоных

Усесаюзная мультнарада савецкіх вучоных, якая адрылася 14-га мая, зьвярнулася па тэлеграфу да вучоных і інтэлігенцыі ўсёго сьвету з адоваў, у якой выказвае дэбраду пераконанасьць у тым, што ўсе чэсныя вучоныя ўсёго сьвету павінны і будучы фікатаронага абарачэння еваіага палітычнага барацьбіта сучаснае Эўропы Бела Куна ў зьвязнага крымінальнага злачынцу і супроць акту выдачы Бела Куна вэнгэрскаму Ураду, які парушае ўсе прыпыцы мірнага сужыцця дзяржаў.

Рабочае жыццё за рубяжом

Стыхійная забастоўка гарнякоў у Аўстрыі

ВЕНА, 14. 11-га мая на руднях прадпрыемства «Альпіна-Моншан-Гельд-Шафт» і Гутэнбергу (Ларыттыя) еибужыла стыхійная забастоўка працэсу супроць сыстэматычнай фашызмаці прадпрыемства, выхрышчя фабрычнаа шпіляжу, зьяльнення камуністычнага і сацыял-дэмакратычнага рабочага і зааволеннага фашыскага вайскавай арганізацыі «Хеймэр».

Непасрэднай прычынай забастоўкі паслужыла зьяльненне сацыял-дэмакратычнага рабочага абраннага буржэстрам мастэчка Гутэнбэрг. Дырэкцыя патрабавала, каб рабочыя на працягу сутак аднавілі работу, на працяжочы лэкаўтам і высленнем з кватэр.

Бастуючыя дамагаюцца ад адміністрацыі наважаньня палітычных праў рабочых, строгага выкананьня сацыяльнага закону, а асабліва закону аб забавікомаж, прыду на работу звольненых праз парытэтную камісію і падвышэння платы на дарогоўлю ў нарадку калектывнага дававору.

Бастуючыя зьяльнуліся да рабочых Аўстрыі з заклікам падтрымаць іх у барацьбе супроць фашыскага заваіла на вытворчасці. Дырэкцыя распарадзілася абкружыць раён рудняў жандармерыямі, каб даць магчымасьць ітэрэйбэжэрам працаваць.

МАСКВА, 14. У часе правядзеньня аўганонага падшыха Ашавулі-хана ў Маскве, ім былі перададзены маюноўскаму савету 10.000 рублёў, якія Маюавест думае скарыстаць для патрэб найбольш бедных дзяцей г. Масквы.

НІВОДНАГА П'ЯНАГА

РАСТОЎ-ДОН, 14. Старшыня ЦК горнарабочых т. Шварц паведаў Уласаўскаму рудню, Шахцкага раёну. Тав. Шварц сьнябіўся з кватэрамі і былымі ўмовамі рабочых. На гледзячы за суботні дзень і атрыманьне пенсіі, пры аглядзе рабочага пабліку т. Шварц ня сустрэў ніводнага п'янага. Раней, у дні атрымання пенсіі на рудні павявала пагаўвад п'янаства. Тав. Шварц маркуе прабыць у Шахцкага акрузе каля тыдню і аб'яваць усё рудні.

Бела Куна КАТЫ ПРІВІНУЦЬ КРЫВІ

ВЕНА, 14. Вэнская палітыка кэрыфікавала лютыя імя галавунага «Бела Куна пачынае быць выдан Пейрлі», якія пачынаюць галавуна праўленнем «аднаасці інтэратару народнай партыі». У лістку зазначася, што партыя прасіла сьняржае пасольства ў Вене, у выпадку адмовы аўстрыйскага ўраду выдаць Бела Куна, спыніць усякія дыпалэматычныя зносіны з Аўстрыяй і дамагацца пасылак ў Аўстрыю сьняржэа войск.

Па распараджэнні пракурора арміштасяці лідэр партыі пажоўнік Волф-аўтар канфіскаваннага лістка. Волф будзе прыцягнуты да адказнасьці на абвінавачанні ў дзяржаўнай здрадзе.

130.000 вэнскіх шчыкоў Бамбэю бастуюць

КАБУЛ, 13. Як бастуючыя ў Бамбэю ітэстывіччюў даслае 130.000 чалавек. Бастуючыя працягаюць стаяць.

Забірока рабочае газэты ў Філіпінды

ТЕЛЬСІНГФОРС, 14. «Воснік рабочага арганізацыі» забаронена на два месяцы. Рэдактар газэты за надужаванне артыкулу з успамінамі аб рэвалюцыі 1918 году прыгавораны да 3-месячнага зьяльмення. У Выбару пачала еибодзіць новая рабочая газэта «Дю».

Зьезд швэдзкіх чыгуначнікаў

СТАНГОЛЬМ, 14. Учора адырыўся зьезд швэдзкіх чыгуначнікаў. Прадстаўнікі савецкіх прафсаюзаў Пірагоў і Філіпчэнка прыедуць у аўтарна. Прадстаўнікі міжнароднага аб'яднаньня транспартнікаў Натанаў у прыняццельнай прамаве падкрэсьліў, што толькі тры краіны — СССР, Літва і Партугалія, не ўваходзяць у міжнароднае аб'яднаньне транспартнікаў. Натанаў заявіў, што на наступныя нагрэс міжнароднага аб'яднаньня транспартнікаў савецкія транспартнікі будучы запрошаны.

З сьбеньнешнім нумарам «Зьвязды» ўсім іншагароднім падпісчыкам рассылаецца дадатна: **СТЭНАГРАМЫ ПЛЕНУМУ ЦК КП(б)Б** (4—7 мая)

ад чыгуны і ад гату, шасайна дарогі няма, трэба дарога раўнабіта, мясцамі раўнабіта, па-трабуе вялікага раёну. Прамисловасці нізкай у раёне няма, калі ня лічыць дробных заводных прыватных калені.

Сельская гаспадарка развіта вельмі слаба, 85 проц. гаспадарак раўну карыстаюцца сахой і «смыкам» (старая яловая барава), шмат бясконных, многія карыстаюцца пры апрацоўцы зямлі валамі. Глеба завалена дробнымі і буйнымі каменнямі (рашцікі лядвіковага перыяду).

Посіць яна натуральны характар, вельмі слаба праглядаюць таварныя элементы, ды і тэ ў большэжэйшых. Нема збыту лішкаў, няма стыму да развіцця таварыстваў.

У раёне маюцца вялікія масныя лесы, які зараз распрацоўваюцца Лесбелам, гэта ўсё магчымаць сельгасу-бедняку зарабіць, бо іншых заробкаў няма.

Раён можа характарызаваць беднаць ужо арганізаваны два калектывы і машынае таварыства. Плян намечаны да арганізацыі калектываў ужо выканан, ёсць яшчэ некалькі вад у арганізацыі калектываў, ідва падрыхтоўчан работа да іх арганізацыі. У калектывы ідуць пакуаў што беднякі.

Перашкодаў у справе калектывізацыі зьяўляецца адсутнасць статутаў у раёне ровных вытворчых сельгасу-аб'яднанняў, а тасам адсутнасць канкретных указанняў аб арганізацыі калектываў на працоўных землях, з выхадам з вёсак, якія не пераходзяць на пасёлкі, гэтыя пераходзі адвольна для усіх раёнаў, бо яны залежаць ад цэнтральных устаноў (БССР і НКЗ).

Актыўнасць нуляцтва і неарганізаванасць беднаты

Заможная група сяліна дае сабе адчуваць на кожным праводным сходах, яна больш актыўна, чым беднота і сярэднікі. Выякніць выпадкі, калі беднота адчувае сабе прыніжанай, нават на сваіх сходах у прысутнасці заможнага на выказвае адкрытыя скаржы і скаржы больш на агульных сямейскіх сходах. Нема належнай арганізаванасці беднаты нават і там, дзе ёсць партгачэйкі.

Вольнем, напрыклад, правядзены не кампаніі на самаабкладанні. Дзікуючы таму, што сабы спачатку праведзены ў большасці вёсак сходы беднаты на пытанні самаабкладання, на што канкретна трэба яго праводіць, на расплывчастыя значэнні самаабкладання.

Беднота, там дзе ня былі праведзены сходы, не ўявіла значэння самаабкладання, былі выпадкі, калі і асобныя беднякі былі супроць самаабкладання.

Каапераванне беднаты на сельгасу-кредытнай кааперацыі праводзіцца самімі кааператывамі без належнага кіраўніцтва з боку райпартарганізацыі.

Папярэдніх сходаў беднаты аб каапераванні, дзе беднота магла абгаварыць, каго трэба каапераваць, не праводзілася, таму беднота ня ведае нічога аб існуючых бядацкіх фондах і аб спосабах іх кааперавання. Падобнае каапераванне не дае ніякага палітычнага эфекту. Фонды не сфарытаваны і невялічкія (астапа па Вогоньскім т-ве 400 р.) шмат дапушчана памылак, кааперавалі на бядацкія фонды шмат сярэдняцоў, а беднота застаецца некаапераванай.

Тав. Хлеўнінаў

Пленум праходаў дзелавіта і актыўна над знакам большавіцкай самакрытыкі і згуртаванасці. Усе пастановы пленумам былі прыняты аднагалосна.

Мен. АК КП(б)Б.

Такою базаю ня мог стаць сойм і ён быў распушчан. Не маглі ён быць і іншыя арганізацыі, якія таму сталі жорстка праследвацца. Аб рабочых арганізацыях няма чаго гаварыць: яны былі разгромлены да шчэнтку. Крыўым тэрор супроць рабочае клясы меў на мове прыцягнуць на свой бок сымпаты прадпрыемцаў і кулакоў, якія былі незадаволены забастовачнай хваляй ва ўсёй краіне ў часе ўраду Сяляжэвічуса Адначасова ўрад Вальдэмараса пачаў аказваць падтрыманне буйным зямельным уласнікам і кулакам, імкнучыся, такім чынам, унесці разлад у існуючы сельгасу-гаспадарчы арганізацыі.

Урад прыспешыў выдачу пасведчаньняў новасёлам, якія атрымалі надзелы ў выніку аграрнай рэформы, што палегчыла продаж выцскаў беднаце, якая ня мела магчымасці ўласнымі сіламі весці гаспадарку. У выніку ўзнікла новая сельгасу-гаспадарчая арганізацыя «укініну-веніба» (аб'яднанне земляўласнікаў), якая на сваім першым зьездзе сьлявала дыфэрэнцы ўрад Вальдэмараса. Надаўна ўрад увёў у зямельны банк 5 мільёнаў літаў для выдачы кредитна-мерапрыемства мелі на мове падрыхтаваць перамогу таўцінінаў на нядаўніх выбарах у сельгасу-гаспадарчыя палаты. І сапраўды, таўцінікі атрымалі на выбарах значную колькасць галасоў у той час, як да гэтае парм яны ў палатах зусім ня былі прадстаўлены.

Аналігічную палітыку ўрад вадзе і ў адносінах да гандлёвай палаты. Але не здавальняючы гэтым, ўрад прабуе прабраца ў рабочую масу, высуваючы іду арганізацыі рабочай палаты. Ён ужо змог перацягнуць на свой бок жоўтыя рабочыя арганізацыі—«Дарбо Фэдэрэцыю», якая раней была на ўтрыманні хрысціянска-дэмакратычнай партыі. Апошні зьезд «Дарбо Фэдэрэцыі», аўтаў Вальдэмараса. Адначасова ўрад заняўся энэргічна часткаю дзяржаўнага апарату. Але ўсе гэтыя посьпехі таўцінінаў так мязначны, што гаварыць аб узмацненні ўнутраных пазіцыяў ураду Вальдэмараса ня прыходзіцца. Гэта прымусіла Вальдэмараса распрысці свае

пошуку базы на заграўніцу. Тым больш, што расплад старых арганізацыяў, тэрор, строгая цензура, разгон соймаў—усё гэта расчысціла шлях ураду да ўзмацнення сваіх заможных пазіцыяў.

Першым крокам ураду ў гэтым напрамку было заключэнне канкардату з ватыканам. Нават хрысціянска-дэмакратычны ўрад не адважваўся ў свой час згадзіцца на такі канкардат. Гэты крок ураду даў Вальдэмарасу магчымасць мець добрыя адносіны з папаю, дзякуючы чаму адзін з самых выдатных дзеячоў хрысціянска-дэмакратычнай партыі—быў міністр Крупаўчус—примушан быў адмовіцца ад пасяды старэйшай партыі. Цэнтр «Каталіцкага Дзеяння» (наймацнейшая арганізацыя каталікоў у Літве) пасля заключэння канкардату таксама выказаўся за падтрыманне ўраду.

Другім буйным заможна-палітычным актам ураду зьяўляюцца перагаворы з Польшчаю. Да Вальдэмараса ўсякія перагаворы з Польшчаю былі небяспечна для кожнага літвінскага ўраду. Сучаснае ж станаўішча ў краіне спакрой моцна зрабіла перагаворы з Польшчаю на страшным для ўраду. Праўды, справы прынялі такі зварот, што Вальдэмарас быў прымушан пачаць гэты перагаворы ў сучасны момант пры ўскладненні міжнародных абставінах. Аднак, усялякма ясна, і тым больш Вальдэмарасу, што ўмовы, пры дапамозе якіх ён дабіўся ўлады, паслабілі супраціўленне Літвы па-за межамі і далі вялікія козыры ў рукі тым, якія накіроўвалі пераварот у сьнежні 1926 г.

Там, у двух кардынальных для Літвы пытаннях Вальдэмарас пайшоў не па тых шляхах, якія ён прапанаваў, калі яшчэ на трымаў ўладу. Зарэз ён вдзе ў Лендан і быць можа трэба кардынальнае для Літвы пытанне—пытанне аб адносінах да СССР—падацься ялікіма выпрабаванню. Трудна прадугледзець што Вальдэмарас будзе рабіць спробу знайсці базу так далёка ад уласнай часткаю Літвы і сваіх бліжэйшых суседзяў. Да гэтага часу, прынамсі, ён заўсёды даводзіў, што Англія ні чаго ня можа даць Літве. Англія адкрыта імнецца абярнуць Літву ў базу для сваіх агрэсыўных мэтаў супроць СССР.

А. ЛІТОВЦАЎ

ад чыгуны і ад гату, шасайна дарогі няма, трэба дарога раўнабіта, мясцамі раўнабіта, па-трабуе вялікага раёну. Прамисловасці нізкай у раёне няма, калі ня лічыць дробных заводных прыватных калені.

Сельская гаспадарка развіта вельмі слаба, 85 проц. гаспадарак раўну карыстаюцца сахой і «смыкам» (старая яловая барава), шмат бясконных, многія карыстаюцца пры апрацоўцы зямлі валамі. Глеба завалена дробнымі і буйнымі каменнямі (рашцікі лядвіковага перыяду).

Посіць яна натуральны характар, вельмі слаба праглядаюць таварныя элементы, ды і тэ ў большэжэйшых. Нема збыту лішкаў, няма стыму да развіцця таварыстваў.

У раёне маюцца вялікія масныя лесы, які зараз распрацоўваюцца Лесбелам, гэта ўсё магчымаць сельгасу-бедняку зарабіць, бо іншых заробкаў няма.

Раён можа характарызаваць беднаць ужо арганізаваны два калектывы і машынае таварыства. Плян намечаны да арганізацыі калектываў ужо выканан, ёсць яшчэ некалькі вад у арганізацыі калектываў, ідва падрыхтоўчан работа да іх арганізацыі. У калектывы ідуць пакуаў што беднякі.

Перашкодаў у справе калектывізацыі зьяўляецца адсутнасць статутаў у раёне ровных вытворчых сельгасу-аб'яднанняў, а тасам адсутнасць канкретных указанняў аб арганізацыі калектываў на працоўных землях, з выхадам з вёсак, якія не пераходзяць на пасёлкі, гэтыя пераходзі адвольна для усіх раёнаў, бо яны залежаць ад цэнтральных устаноў (БССР і НКЗ).

Актыўнасць нуляцтва і неарганізаванасць беднаты

Заможная група сяліна дае сабе адчуваць на кожным праводным сходах, яна больш актыўна, чым беднота і сярэднікі. Выякніць выпадкі, калі беднота адчувае сабе прыніжанай, нават на сваіх сходах у прысутнасці заможнага на выказвае адкрытыя скаржы і скаржы больш на агульных сямейскіх сходах. Нема належнай арганізаванасці беднаты нават і там, дзе ёсць партгачэйкі.

Вольнем, напрыклад, правядзены не кампаніі на самаабкладанні. Дзікуючы таму, што сабы спачатку праведзены ў большасці вёсак сходы беднаты на пытанні самаабкладання, на што канкретна трэба яго праводіць, на расплывчастыя значэнні самаабкладання.

Беднота, там дзе ня былі праведзены сходы, не ўявіла значэння самаабкладання, былі выпадкі, калі і асобныя беднякі былі супроць самаабкладання.

Каапераванне беднаты на сельгасу-кредытнай кааперацыі праводзіцца самімі кааператывамі без належнага кіраўніцтва з боку райпартарганізацыі.

Папярэдніх сходаў беднаты аб каапераванні, дзе беднота магла абгаварыць, каго трэба каапераваць, не праводзілася, таму беднота ня ведае нічога аб існуючых бядацкіх фондах і аб спосабах іх кааперавання. Падобнае каапераванне не дае ніякага палітычнага эфекту. Фонды не сфарытаваны і невялічкія (астапа па Вогоньскім т-ве 400 р.) шмат дапушчана памылак, кааперавалі на бядацкія фонды шмат сярэдняцоў, а беднота застаецца некаапераванай.

ад чыгуны і ад гату, шасайна дарогі няма, трэба дарога раўнабіта, мясцамі раўнабіта, па-трабуе вялікага раёну. Прамисловасці нізкай у раёне няма, калі ня лічыць дробных заводных прыватных калені.

Сельская гаспадарка развіта вельмі слаба, 85 проц. гаспадарак раўну карыстаюцца сахой і «смыкам» (старая яловая барава), шмат бясконных, многія карыстаюцца пры апрацоўцы зямлі валамі. Глеба завалена дробнымі і буйнымі каменнямі (рашцікі лядвіковага перыяду).

Посіць яна натуральны характар, вельмі слаба праглядаюць таварныя элементы, ды і тэ ў большэжэйшых. Нема збыту лішкаў, няма стыму да развіцця таварыстваў.

У раёне маюцца вялікія масныя лесы, які зараз распрацоўваюцца Лесбелам, гэта ўсё магчымаць сельгасу-бедняку зарабіць, бо іншых заробкаў няма.

Раён можа характарызаваць беднаць ужо арганізаваны два калектывы і машынае таварыства. Плян намечаны да арганізацыі калектываў ужо выканан, ёсць яшчэ некалькі вад у арганізацыі калектываў, ідва падрыхтоўчан работа да іх арганізацыі. У калектывы ідуць пакуаў што беднякі.

Перашкодаў у справе калектывізацыі зьяўляецца адсутнасць статутаў у раёне ровных вытворчых сельгасу-аб'яднанняў, а тасам адсутнасць канкретных указанняў аб арганізацыі калектываў на працоўных землях, з выхадам з вёсак, якія не пераходзяць на пасёлкі, гэтыя пераходзі адвольна для усіх раёнаў, бо яны залежаць ад цэнтральных устаноў (БССР і НКЗ).

Актыўнасць нуляцтва і неарганізаванасць беднаты

Заможная група сяліна дае сабе адчуваць на кожным праводным сходах, яна больш актыўна, чым беднота і сярэднікі. Выякніць выпадкі, калі беднота адчувае сабе прыніжанай, нават на сваіх сходах у прысутнасці заможнага на выказвае адкрытыя скаржы і скаржы больш на агульных сямейскіх сходах. Нема належнай арганізаванасці беднаты нават і там, дзе ёсць партгачэйкі.

Вольнем, напрыклад, правядзены не кампаніі на самаабкладанні. Дзікуючы таму, што сабы спачатку праведзены ў большасці вёсак сходы беднаты на пытанні самаабкладання, на што канкретна трэба яго праводіць, на расплывчастыя значэнні самаабкладання.

Беднота, там дзе ня былі праведзены сходы, не ўявіла значэння самаабкладання, былі выпадкі, калі і асобныя беднякі былі супроць самаабкладання.

Каапераванне беднаты на сельгасу-кредытнай кааперацыі праводзіцца самімі кааператывамі без належнага кіраўніцтва з боку райпартарганізацыі.

Папярэдніх сходаў беднаты аб каапераванні, дзе беднота магла абгаварыць, каго трэба каапераваць, не праводзілася, таму беднота ня ведае нічога аб існуючых бядацкіх фондах і аб спосабах іх кааперавання. Падобнае каапераванне не дае ніякага палітычнага эфекту. Фонды не сфарытаваны і невялічкія (астапа па Вогоньскім т-ве 400 р.) шмат дапушчана памылак, кааперавалі на бядацкія фонды шмат сярэдняцоў, а беднота застаецца некаапераванай.

ад чыгуны і ад гату, шасайна дарогі няма, трэба дарога раўнабіта, мясцамі раўнабіта, па-трабуе вялікага раёну. Прамисловасці нізкай у раёне няма, калі ня лічыць дробных заводных прыватных калені.

Сельская гаспадарка развіта вельмі слаба, 85 проц. гаспадарак раўну карыстаюцца сахой і «смыкам» (старая яловая барава), шмат бясконных, многія карыстаюцца пры апрацоўцы зямлі валамі. Глеба завалена дробнымі і буйнымі каменнямі (рашцікі лядвіковага перыяду).

Посіць яна натуральны характар, вельмі слаба праглядаюць таварныя элементы, ды і тэ ў большэжэйшых. Нема збыту лішкаў, няма стыму да развіцця таварыстваў.

У раёне маюцца вялікія масныя лесы, які зараз распрацоўваюцца Лесбелам, гэта ўсё магчымаць сельгасу-бедняку зарабіць, бо іншых заробкаў няма.

Раён можа характарызаваць беднаць ужо арганізаваны два калектывы і машынае таварыства. Плян намечаны да арганізацыі калектываў ужо выканан, ёсць яшчэ некалькі вад у арганізацыі калектываў, ідва падрыхтоўчан работа да іх арганізацыі. У калектывы ідуць пакуаў што беднякі.

Перашкодаў у справе калектывізацыі зьяўляецца адсутнасць статутаў у раёне ровных вытворчых сельгасу-аб'яднанняў, а тасам адсутнасць канкретных указанняў аб арганізацыі калектываў на працоўных землях, з выхадам з вёсак, якія не пераходзяць на пасёлкі, гэтыя пераходзі адвольна для усіх раёнаў, бо яны залежаць ад цэнтральных устаноў (БССР і НКЗ).

Актыўнасць нуляцтва і неарганізаванасць беднаты

Заможная група сяліна дае сабе адчуваць на кожным праводным сходах, яна больш актыўна, чым беднота і сярэднікі. Выякніць выпадкі, калі беднота адчувае сабе прыніжанай, нават на сваіх сходах у прысутнасці заможнага на выказвае адкрытыя скаржы і скаржы больш на агульных сямейскіх сходах. Нема належнай арганізаванасці беднаты нават і там, дзе ёсць партгачэйкі.

Вольнем, напрыклад, правядзены не кампаніі на самаабкладанні. Дзікуючы таму, што сабы спачатку праведзены ў большасці вёсак сходы беднаты на пытанні самаабкладання, на што канкретна трэба яго праводіць, на расплывчастыя значэнні самаабкладання.

Беднота, там дзе ня былі праведзены сходы, не ўявіла значэння самаабкладання, былі выпадкі, калі і асобныя беднякі былі супроць самаабкладання.

Каапераванне беднаты на сельгасу-кредытнай кааперацыі праводзіцца самімі кааператывамі без належнага кіраўніцтва з боку райпартарганізацыі.

Папярэдніх сходаў беднаты аб каапераванні, дзе беднота магла абгаварыць, каго трэба каапераваць, не праводзілася, таму беднота ня ведае нічога аб існуючых бядацкіх фондах і аб спосабах іх кааперавання. Падобнае каапераванне не дае ніякага палітычнага эфекту. Фонды не сфарытаваны і невялічкія (астапа па Вогоньскім т-ве 400 р.) шмат дапушчана памылак, кааперавалі на бядацкія фонды шмат сярэдняцоў, а беднота застаецца некаапераванай.

ад чыгуны і ад гату, шасайна дарогі няма, трэба дарога раўнабіта, мясцамі раўнабіта, па-трабуе вялікага раёну. Прамисловасці нізкай у раёне няма, калі ня лічыць дробных заводных прыватных калені.

Сельская гаспадарка развіта вельмі слаба, 85 проц. гаспадарак раўну карыстаюцца сахой і «смыкам» (старая яловая барава), шмат бясконных, многія карыстаюцца пры апрацоўцы зямлі валамі. Глеба завалена дробнымі і буйнымі каменнямі (рашцікі лядвіковага перыяду).

Посіць яна натуральны характар, вельмі слаба праглядаюць таварныя элементы, ды і тэ ў большэжэйшых. Нема збыту лішкаў, няма стыму да развіцця таварыстваў.

У раёне маюцца вялікія масныя лесы, які зараз распрацоўваюцца Лесбелам, гэта ўсё магчымаць сельгасу-бедняку зарабіць, бо іншых заробкаў няма.

Раён можа характарызаваць беднаць ужо арганізаваны два калектывы і машынае таварыства. Плян намечаны да арганізацыі калектываў ужо выканан, ёсць яшчэ некалькі вад у арганізацыі калектываў, ідва падрыхтоўчан работа да іх арганізацыі. У калектывы ідуць пакуаў што беднякі.

Перашкодаў у справе калектывізацыі зьяўляецца адсутнасць статутаў у раёне ровных вытворчых сельгасу-аб'яднанняў, а тасам адсутнасць канкретных указанняў аб арганізацыі калектываў на працоўных землях, з выхадам з вёсак, якія не пераходзяць на пасёлкі, гэтыя пераходзі адвольна для усіх раёнаў, бо яны залежаць ад цэнтральных устаноў (БССР і НКЗ).

Актыўнасць нуляцтва і неарганізаванасць беднаты

Заможная група сяліна дае сабе адчуваць на кожным праводным сходах, яна больш актыўна, чым беднота і сярэднікі. Выякніць выпадкі, калі беднота адчувае сабе прыніжанай, нават на сваіх сходах у прысутнасці заможнага на выказвае адкрытыя скаржы і скаржы больш на агульных сямейскіх сходах. Нема належнай арганізаванасці беднаты нават і там, дзе ёсць партгачэйкі.

Вольнем, напрыклад, правядзены не кампаніі на самаабкладанні. Дзікуючы таму, што сабы спачатку праведзены ў большасці вёсак сходы беднаты на пытанні самаабкладання, на што канкретна трэба яго праводіць, на расплывчастыя значэнні самаабкладання.

Беднота, там дзе ня былі праведзены сходы, не ўявіла значэння самаабкладання, былі выпадкі, калі і асобныя беднякі былі супроць самаабкладання.

Каапераванне беднаты на сельгасу-кредытнай кааперацыі праводзіцца самімі кааператывамі без належнага кіраўніцтва з боку райпартарганізацыі.

Папярэдніх сходаў беднаты аб каапераванні, дзе беднота магла абгаварыць, каго трэба каапераваць, не праводзілася, таму беднота ня ведае нічога аб існуючых бядацкіх фондах і аб спосабах іх кааперавання. Падобнае каапераванне не дае ніякага палітычнага эфекту. Фонды не сфарытаваны і невялічкія (астапа па Вогоньскім т-ве 400 р.) шмат дапушчана памылак, кааперавалі на бядацкія фонды шмат сярэдняцоў, а беднота застаецца некаапераванай.

Тав. Славінскі
10-13 мая пасядаў чарговы 3-ці Пленум Менскага Акруговага Камітэту КП(б)Б. На Пленуме былі пастаўлены пытанні: аб выніках гаспадарчых кампаній у вёсцы, інфармацыя аб ходзе пасеўнай кампаніі, аб рацыяналізацыі вытворчасці,

Сакратаром АК абраны тав. Славінскі. Таксама пленум згадзіўся з пастановай бюро ЦК КП(б)Б ад адкіну загадчыка аргадазелу АК тав. Ляўкова ў распараджэнне ЦК КП(б)Б на работу ў якасці загадчыка аддзелу ЦК па рабоце ў вёсцы. Загадчыкам аргадазелу АК абраны т. Хлеўнінаў.

У ПОШУКАХ БАЗЫ

(Ад нашага ковенскага карэспандэнта)

Такім чынам, па запрашэнні ангельскага ўраду Вальдэмарас збіраецца паехаць у Лендан. Нявольна ўзнікае пытанне—чаму з усіх прыбалтыцкіх прэм'ер-міністраў, іменна Вальдэмарас меў гонар атрымаць такое запрашэнне? Якім на гэтым пытаньне можна атрымаць калі паглядзець, чым быў Вальдэмарас да захвату ўлады і чым ён стаў зараз?

Калі ў Літве ўладу трымалі хрысціянскія дэмакраты, у іх ня было большага ворага, чым Вальдэмарас. Ён называў іх ня інакш як членамі «чорнага інтэрнацыяналу», прыслужнікамі папы, волю якога яны сьлепа выконваюць. Ён бязупынна даводзіў, што хрысціянскі дэмакратычны ўрад патаемна рыхтуецца ўтааўраць з ватыканам канкардат, які адчыніць дзверы для ўплыву польскіх ксяндзоў у Літве. А гэта ў сваю чаргу прывядзе да здачы пазіцыі Літвы ў віленскім пытанні і да згоды з Польшчаю, што зьяўляецца мэтаю усіх надзей ватыкана. Вальдэмарас увесь час ня спыняўся таўчыцца на хрысціянскіх дэмакратаў за іх нядосыць прызвольныя адносіны да СССР, што па яго думцы, зьяўляецца адзіна-надзейнай апаораю незалежнасці Літвы.

Найвышэйшага пункту нянавісці Вальдэмараса да хрысціянскага дэмакратычнага ўраду дасягнула ў 1923 годзе, калі ён супольна з тым званымі «сьметоннікамі» (афіцэры, паклоньнікі Сьметоны, сучаснага прэзыдэнта Літвы) падрыхтоўваў захват ураду (Але хрысціянскія дэмакраты ня былі такімі «сьлюнцэмі» якімі пасляўдкую аказаліся пры ўрадзе Сяляжэвічуса сацыял-дэмакраты і народнікі. Вальдэмарас і Сьмятона былі арыштаваны, потым высланы за межы Коўні і адданы пад нагляд паліцыі.

Але вось—хрысціянскія дэмакраты ў 1926 годзе папярэпі жорстка паражэньне на выбарах у сойм. Уладу атрымаў урад Сяляжэвічуса, урад найбольш блізка да народных дэмакратаў, час існавання незалежнасці Літвы.

ёў незалежную палітыку ў адносінах да ватыкана. Ён мужна абараняў пазіцыі Літвы ў віленскім пытанні Ён заключыў гарантыіны і гандлёвы дагаворы з СССР. Здавалася-б, у Вальдэмараса не магло быць рэзкіх разгалосыў з гэтым урадам. І сапраўды, Вальдэмарас напачатку падтрымліваў урад Сяляжэвічуса.

Але палітыка гэтага ўраду, асабліва яго законапракты аб павышэнні падаткаў на армію, выклікала незадавальненне буйных земляўласнікаў, банкіраў і каманднага сьладу, з якімі заўсёды цесна былі зьвязаны Вальдэмарас і Сьмятона. Фашысцкія элементы Літвы, якія ззахоўваліся і наццоўваліся практычнай рукою а-за межаў палёную кампанію супроць ураду Сяляжэвічуса. Магчымасць і дэмакратычны фэтышызм сацыял-дэмакраты і народнікі надавалі яшчэ больш адвагі фашыстам. У выніку—пераварот «чорнага сьнежня», як яго завуль літвінскія рабочыя.

Пры дапамозе ашуанства, быццам камуністы паднялі паўстаньне супроць ураду, група афіцэраў сыцягнула да сойма некалькі вайсковых часцей. Потым пасля захвату ўлады для апраўданьня ашуканства быў ініцыяраваны суд над камуністамі Карлам Пажа і таварышамі, якія навінна былі расстраляны. Вальдэмарас і Сьметона сталі кіраваць Літвою.

Ашуканства аб тым, што быццам камуністы падрыхтоўвалі паўстаньне, хутка выявілася. Ад Вальдэмараса адышлі нават яго былыя прыяцелі, як Крэва Міцкевіч і інш. Ён зьявіўся яшчэ больш ізаляваным, чым раней. Ніхоні яго партыя (таўцінікі) не карысталася ніякім аўтарытэтам.

У апошнім сойме яна мела толькі тры дэпутаты. У самакіраўніцтвах яна амаль ня была прадстаўлена. Гэта яшчэ загадзя акрэсьліла палітычны лёс Вальдэмараса і Сьметоны.

і базы, на якую таўцінікі змаглі-б абазначыць.

Такою базаю ня мог стаць сойм і ён

Ваша біблія паказаны рабкормі у гэтае.

Ну і што-ж? Ці выпраўлены гэты памылкі?

Не! Наадварот! Нічога не змянялася. Безгаспадарчасць, як і раней, гуляе на фабрыцы.

На фабрыцы ёсць склад м'ясага капіталу, так званы «могілікі» на якіх валлецца маемасць і матар'ялы на 15.000 руб. Ізжаць яны цюльмі гадамі.

А гэты матар'ял і маемасць магчыма было выкарыстаць на іншых прадпрыемствах, не даваць яму абцяжэцца іржой. Такія матар'ялы, на білія, цівасы вухмад, паравыя вертыкальныя машыны і г. д., і г. д. магчыма было-б зусім упэўнена выкарыстаць, а на фабрыцы і пакаваці.

Трэсць неабходна заняцца гэтым пытаннем, праверыць матар'ялы на складках. «Могілікі» неабходна растрываць.

Рабкор Левін.

Прастоі і недагрузкі (Другая друкарня, Менск)

За апошні час востра адчуваецца ў нашай друкарні недагрузка. У той час, як у першай друкарні працуюць дзве змены пры поўнай нагрукцы, у нас часта здараюцца прастоі машын. Нядаўна стала працаваць 13 машын, цяпер кожны дзень стаіць ад 3-х да 5-ці машын.

Якую карысць мае ад гэтага перагружэнства, сам алах на мяне.

Ці на тамачыцца гэта ўзнятым пытаннем аб злучэнні першай і другой друкарняў?

Нават калі і ёсць такое пытанне, ці ня рана яшчэ рабіць якія вывады!

Прадпрыемства нясе страты, а рабочыя абурваюцца безгаспадарчасцю Выдавецтва.

Трэба прыняць тэрміновыя меры для забеспячэння нашай друкарні работай.

Загорскі.

Нашы лепшыя майстры (Гута імя Домбала, Нава-Барысаў)

1-га мая спачыўся конкурс на лепшага майстра лямпагага шкла.

Паводле умоў конкурсу павінны былі атрымаць прэмію майстры, якія навядуць колькасць выпрацоўкі, палепшаць якасць шкла і зменшаць проц. глазу.

Першае месца на конкурсе занялі майстры т. т. Браўэр і Набанаў, якім выданы прэміі ў раз'мере 25 руб. кожнаму.

На другім месцы—майстры Бухвалаў і Ягораў. У якасці прэміі ім выданы аблоны сервіз кожнаму.

На трэцім месцы—Кабанаў Сямён і Якім выданы чайны сервіз. На працягу да 1-га ліпеня.

Чаму ня выкарыстаць дырэктыва Ураду (Дражджовы завод, Варшаванка, Менск)

Наш заўком на сваім апошнім пасяджэнні заслухаў даклад дырэкцыі аб справах адміністрацыйных выдаткаў на 20 проц.

Дырэктыва Ураду аб зніжэнні на 20 проц. заводам на выканана. За першае п'яцігоддзе 1927-1928 г. адміністрацыяна-гаспадарчыя выдаткі зменшаны ўсяго толькі на 12,5 проц. Якая прычына гэтаму?

Па думцы адміністрацыі пераважна зніжэнне выдаткаў напорунай нагрукцы заводу. Попыт на дрожджы значна зменшыўся.

У сваёй паставе заўком прызнаў, што адміністрацыя яшчэ належна

Даволі трымаць у таямніцы (Фабрыка запалак „Чырвоная Бярэзіна“)

На апошнім пленуме ЦК КП(б)Б сакратар Барысаўскага гаркому т. Федараў паміж іншым адзначыў, што новабарысаўскія рабочыя ня ведаюць, для якой мэты будуецца новая фабрыка і электрастанцыя. Нельга не гадзіцца з заявай т. Федарава.

Ужо два гады будуецца ў Нава-Барысаў новай механізаванай фабрыка запалак і цэнтральная электра-станцыя, а нашы рабочыя ні разу не заслухалі дакладу аб новым будаўніцтве: колькі

Варшаванка, Менск

зрабіла да гэтага, каб выкарыстаць дырэктыва Ураду.

Будаўніцтва на заводзе праходзіць вельмі павольна.

Яшчэ спачатку 1928 г. завод павінен быў перайсці на новы спосаб выпрацоўкі дрожджаў, які дае павялічэнне выхату з 16 фун. да 20-ці фун. Гэта ня зроблена. А між тым пераход заводу ахразу адб'юс-б на раз'мер выдаткаў.

Дырктар у сваім заключным слове ўваўніў заўком у тым, што да канца году дырэктыва Ураду будуча поўнасьцю выканана.

Айзэнштат.

„Чырвоная Бярэзіна“

будзе каштаваць фабрыка, колькі рабочы будзе працаваць, якое абсталяванне будзе і г. д.

Усе гэтыя пытанні хваляюць рабочых запалакавай фабрыкі. Іжжмер, які будзе фабрыку, павінен быў даўно ўжо зрабіць даклад. Заўвагі і прапановы рабочых маглі-б прынесці шмат карысці і немаму будаўніцтву.

Трэба выканаць паставы нашых вышэйшых органаў.

Бярэзінец.

Леты у першую чаргу

Каб жывамаксимальна прыгладзе курортнікаў, Народны Камітэт Шляхоў Засноў распрацаваў рэд. мераспрыемстваў. Курортным хворым будзе даваць права атрымаць прыватны білеты і плакарты на ўсё стаянкіх чыгунак у першую чаргу. Асабліва ўважліва будзе звыркута на перасадку курортнікаў на павулавых пунктах, дзе ім будуць забяспечаны месцы ў цягніках у першую чаргу.

Для курортнікаў будзе таксама ўстапоўлены на перахататых пунктах асобныя чаргі, а на будыных станцыях—адкрыты асобныя касы. Гэтыя-ж цягнікі будуць даваць на рачных і морскіх шляхох зносі. У распрацаваны „Галоўжурнара“ ёсць п'яная колькасць месц і цягнікоў.

Адпраўка з курортаў таксама мае быць праведзена арганізавана. У Сельска-аграарнай, Эўатарнай, Федасці, у Мінісцельных Волах і інш. курортнікам будзе адпуснацца да 50 проц. месц на ўсё цягнікох і асобных вагонах дзельнага сельскагаспадарства. Адпраўленне і прыбыццё цягнікоў на курортных пунктах устанавіцца з рэжымам курортнага жылля, г. зн. цягнікі будуць прыходзіць не пазней 10 гадзін і адпраўляцца не пазней 18—20 гадзін. Рачныя і морскія рейсы паратогаў узгоднены з раскладамі цягнікоў.

Школа рыбаводства, у якой не выкладаецца рыбаводства

МАЗЫР. (Уласны кар.). Жытэцка-навіцкая прафшкола рыбаводства існуе першы год і раслічана на 30 чалавек; займаецца-ж у школе ўсяго 26.

Выявілася, што за ўвесь час школьнай працы не чыталася ніводна лекцыя па рыбаводстве, а... загадчык ня ведае нават метадаў працы школы.

Аб працы загадчыка, вучні гавораць: «Ян-та добры чалавек, але ня

умеа выкладаць лекцыі і вельмі дрэнны гаспадар».

І сапраўды, як выявілася, грошы выдаткуюцца не па прызначэнні. Напрыклад, 201 руб. з Kredyta зарплата выдаткаваны на канцылерскія і гаспадарчыя патрэбы. На камандыроўкі выдаткавана больш на 50 проц., чым гэта належала і г. х.

З боку Наркамасветы ня было ніякага кіраўніцтва і школа існуе без ўсякага нагляду.

Тыраж розыгрышу адкладзены на 22 мая

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Тыраж розыгрышу пазні ўзмацнення сялянскай гаспадаркі, які меўся адбыцца 16 мая ў Бабруйску, перанесены на 22 мая. Тыраж працягнецца тры дні.

Рост дзяржгандлю

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Дзяржаўны гандаль у Віцебску за апошні год значна ўзмацніўся. Так, у красавіка 1927 г. па красаві 1928 г. колькасць дзяржаўнага гандлёвага прадпрыемстваў звылічлася з 65 да 73; колькасць кааператываў—з 79 да 114.

Прыватны гандальны прадпрыемстваў звылічлася за гэты тэрмін з 971 да 611.

Адчыненыя з'езд працоўнай Бабруйшчыны

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). 15 мая адкрыўся з'езд працоўнай Бабруйшчыны. На з'езд з'ехалі 112 дэлегатаў. З'езд прыняў рэзалюцыю прыгоду супроць союзу над Беларускай Грамадой, супроць замаха на тав. Азарава і супроць выдаты Бела Куна.

З'езд паказаў прымальную тэлеграму ЦК КП(б)Б з дамагам ад ЦОПСБ выступіць тав. Розін.

НА ДЗЬВЕ ЗЬМЕНЫ

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). Леснішны барысаўскага камбінату пуншасца на дзье зьмены. У сувязі з гэтым павялічыцца выпрацоўка ў два разы, а таксама і штат рабочых. Праведзена вузкая калейка на адлегласці 80 сажлаў, што дасць магчымасць павялічыць прадукцыйнасць працы рабочых на 25 проц.

За надбайныя адносіны да самаабкладання

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). Райкамкам прабу ўвамову за надбайныя адносіны да самаабкладання і асагнавання грошай старшымі Захисага, Падсольскаўскага, Жытэцкага, Чарыцкага і Вяліцкага сельсаветаў. Апрак таго, за надбайныя адносіны і звылічэнні ў галіне самаабкладання выданы васады старшым Вітчыцкага і Цярэзнаўскага сельсаветаў. Старшым Захисага сельсавету Дубеля паадрываюцца ў распраце грошай і справа аб ім наіравацца пракурору.

„Любуюцца прыгожасцю надвор'я“

МАЗЫР. (Ул. кар.). Алязь што ўжо канчалецца май месці, самы час, калі прагараць работу, але будаўнічыя работы па мазырскай кватэрнай клаватурацы яшчэ не пачынаюцца і не выдана, калі пачнуцца.

Мазырскае жылля да гэтага часу ня мае нічога і грошай, ні будаўнічых матар'ялаў таму, што лям вытрымана на Волжымскіх будаўнічых матар'ялах ад апошняга, які відзець, прыбудуць у канцы будаўнічата сезона, а мазырскае жылля і пайчыкі чытаюць і любуюцца прыгожасцю надвор'я.

Прыветнік саступае...

МАГІМЕЎ. (Ул. кар.). За мінулы год амаль палком ліквідаваны прымаці гандляў мукой. Па скруаным гандлі прымаці мае толькі дзве трэці часткі ад даўняга звароту, на мауфактурным рынку—палову і на сельска-гаспадарчым рынку—дзье трэці.

Ліквідавалася 241 гандляў прыватнае прадпрыемства—11 з пал. проц. ад агульнага іх ліку.

Пабудова гарадзкога тэатру ў Мазыры

МАЗЫР. (Уласны кар.). СНР адчыркуаў максімальную суму будаўніцтва будынку гарадзкога тэатру ў г. Мазыры ў 320.000 руб. Мазырскаму АВЕ даручана вылучыць на мясцовым бюджэце акругі на 1927-28 г. 50.000 р. на 1928-29г.—150.000 р. і на 1929-30г.—рэшту сумы.

Творы Леніна на беларускай мове

Ленін у сваіх творах пакінуў нам у спадчыну надзвычай вялікае творчытчае багацце, якое яшчэ доўгія і доўгія гады будзе для нас немычарпальнай крыніцай правільнага падыходу да нашых практычных штодзённых задач сацыялістычнага будаўніцтва і культуры. Сам Ленін рэвалюцыйнай тэорыі надаваў найважнейшае значэнне. «Вяз рэвалюцыйнай тэорыі ня моч жа быць рэвалюцыйнага руху»,— гэтую мьсль ён не аднойчы паўтараў у розных творах і ў розных перыяды сваёй дзейнасці.

У ады граўшаі найвялікшае значэнне ў жыцці партыі і ўсяго рабочага руху ў цэлым кніжцы «Што рабіць?», Ленін, развіваючы далей мьсль Энгельса, гаворыць аб існаванні ня дзев'юх, як гэта думалі эканамісты, а трох фронтаў азначэння. Троці фронт—тварытчы—мае, паводле мьсці Леніна, ніколькі ня меншае значэнне, як і два другія—эканамічны і палітычны.

Усе гэтыя тры фронты змаганьня складаюць аднае цэлае. Забыцце ці паслабленне ў адным вачэна выклікае няправільнасці, памылкі, ухілы ва ўсёй дзейнасці.

Калі рабіліся які-небудзь няправільнасці ці ўхілы ў рэвалюцыйнай тэорыі, Ленін асабліва быў рэскі і нагодлівы. Тэорыю, «якую нельга выдумаць», якая «вырастае з злучнасці рэвалюцыйнага дзясвядчання і рэвалюцыйнай мьсці ўсіх краў сьвету» і «якая завецца марксізмам»,—Ленін даскавала развіў і прыстасаву да самых рознастайных занатрабаваньняў нашай

практычнай дзейнасці ў сучаснасьці. Для вожага нашага кроку пры перабудове старых грамадзкіх адносінаў у сацыялістычныя, мы можам звысціць паказанні, устаноўку ў творах Леніна.

Справа эканамічнага і культурнага будаўніцтва, якое ідзе пад кіраўніцтвам Ленінскае партыі, можа развівацца толькі пры ўдзеле найшэрэйшых працоўных мас. «Кожная кухарка павінна ўмець кіраваць дзяржавай». Гэты наказ, пакінуты нам Леніным,—ідеал, які мы можам і павінны дасягнуць.

Ленін даскавала разумеў і праводзіў у жыццё ішчэ Марксам выказаную мьсль аб значэнні тэорыі для мас. Калі навукаў аўладаюць масы—яна становіцца матар'яльнай сілаў. Марксысцкую навуку Ленін зрабіў зразумелай для мас. Ён выкарыстаў яе для таго, каб пайсці разам з масамі, на чале іх да пераможнай пралетарскай рэвалюцыі, а далей і да нірнага сацыялістычнага будаўніцтва. І депсны помнікам для Леніна і для гэтай справы, якую ён кіраваў, будзе магчыма большае пашырэнне Ленінскае тэорыі сярод мас. Адной з форм гэтага пашырэння ёсць выданне Леніна на зразумелай для беларускіх мас, роднай іх мове.

Вось чаму перад кампартыяй у Беларусі ўжо даўно стаіць задача выдання твораў Леніна на беларускай мове. Гэтая першарадная палітычная і культурная задача ў сучасны момант значна ўжо пасувута ўперад. Для кіраваньня работай па падрыхтоўцы перакладу твораў Леніна

на бел. мове была ўтворана ленінская камісія пры ЦК КП(б)Б. У канцы 1925 году было настаноўлена выдаць (акрамя папулярнай літаратуры, якая выдавалася) збор выбранных твораў Леніна ў 12 томах. Нядаўна ЦК зацвердзіў новы склад рэдакцыі 12-томніка з таварышоў: В. Ёгорына, У. Ігнаціўскага, А. Санжэвіча і В. Сербэнта. Гэты адказны склад рэдакцыі ўжо працуе і далей будзе праводзіць усю работу па кіраванні выданнем 12-томніка.

Але работа на перакладзе, зразумела, пачалася ня з сёнешняга дня. Яшчэ ў 1925 годзе былі вызначаны як асноўны асноск, так і спосабы работы нах 12-томніка. Там-ж і было прыступлена да перакладу. Для захавання аднолькавасці стылю спачатку думалася, што ўсю працу здохе выканаць на працягу некалькіх гадоў (напр., трох) адзін перакладчык.

Але ў хуткім часе аказалася, што справа перакладу зусім ня так лёгкая задача і што нават лепшыя знаўцы мовы ў адночку ня ў стане больш-менш аэвальваюча выканаць работу. Ужо ў 1926 годзе, калі былі зроблены ісабольшага правэраны першы пераклады, прышлі да думкі, што трэба скарыстоўваць некалькі сепрактыкаваных лепшых перакладчыкаў, а для апрацоўкі перакладаў стварыць стала працуючую стымістычную рэдакцыйную камісію.

Гэткае камісія і быць ўтворана ў 1926 годзе для стымістычнага рэдагавання ўсіх твораў Леніна, якія павінны ўвайсці ў 12-томнік. Да гэтай камісіі былі вызначаны такі знаўцы мовы і стылю, як Януб Колас і Ул. Чармынскі, а са складу рэдакцыі твораў быў уведзены ў стымістычную рэдакцыйную камісію аўтар гэтых радкоў.

Гэтая камісія спачатку мела рэгулярныя пасаджэнні тры, а потым чатыры разы ў тыдзень, працуючы тры гадзіны кожны раз. На працягу 1926—1928 гадоў ён прарадагавана ўжо каля 3.000 старонак ленінскага тэксту (па 1-м выданні). Увесь матар'ял, які ўвайшоў у збор твораў выданняў у 4 томах «Маскоўскім Рабочым», і які ўвойдзе таксама і ў беларускі збор ужо прарадагаваны. Застаецца яшчэ перакласці і праэдагаваць каля 120 друк. аркушаў. Гэта значыць, менш, чым ужо зроблена. Два тамы ўжо набраны і ў хуткім часе выйдуч з друку. У гэтым-жа годзе ўдруч павінна быць адана яшчэ 4 тамы.

Зьмест кожнага тому 12-томніка, у які ўвойдуць усе важнейшыя творы, пабудован у большасці на храналогічнай падставе. Толькі 4 тамы—тэматычныя.

І том (тэматычны) абхопіць пытанні легальнага марксізму, народніцтва.

II—варошніцтва і рэзольцыіе напітаньня.

III—творы 1900—1903 гадоў.

IV—1904—1905 год.

V—1906—1906 „

VI—1907—1915 „

VII—аграрнае пытаньне.

VIII—нацыянальнае пытаньне.

IX—творы 1916—1917 гадоў.

X—1917—1918 год.

XI—1919—1920 „

XII—1921—1923 „

Усе тамы будуць выданы на лепшай (францускай) паперы, якую спецыяльна вырабіць Добруская фабрыка і ў добрым перакладзе (гранітовым). Усё выданне павінна быць скончана да 1 студзеня 1930 году, каб у 60-годзьдзе з дня нараджэння Леніна мець ужо збор ленінскіх твораў.

Сама праца над падрыхтоўкай перакладаў да друку, зразумела, сустракае многа труднасцей. З аднаго боку вымагаюцца поўная аўтэнтычнасьць (аднаведнасць тэксту і, па магчымасці, захаваньне новага ленінскага стылю), з другога боку, трэба, каб беларуская мова перакладу была вытрымана, лёгкая па стылі і зразумелая. І тут паўстает пытаньне аб адпаведных тэрмінах, выразах і гэтак далай. Ленінская мова надзвычай багатая. Сынэніміка Леніна вялікая. Пераклад яго твораў надзвычай убагацаць і зробіць больш стымічнымі, больш дакладнымі цэлы рад паняццяў і тэрмінаў. Абысціцца тут без дэпаногі нашых мованаўцаў, зразумела, нельга. Інбелкультам у апошнія часы створана шырокая тэрміналогічная камісія па праглядзе і распрацоўцы спецыяльна тэрмінаў для твораў Леніна.

Пастаноўлена, каб тэрміналогічная і праваніоная камісія (катэдр) ІВБ прыстасавалі сваю работу ў залежнасці ад запатрабаваньняў па апрацоўцы ленінскіх перакладаў.

Вольні падробна аб гэтай рабоце, якая павінна праходзіць пры актыўным удзеле і зацікаўленасці мас, мы падзелімся думкамі ў наступны раз. В. Сербэнта.

Українські письменники у Менску

Українське театральне мистецтво

Прислали у Менск українські письменники тав. Кулік повідомляють наступне на нашу супрацоўніку аб развіцці і становішчы українскага театральнага мистецтва.

Пасля рэвалюцыі, у Кіеве выявіліся два першыя театры, якія сталі ўжо еўрапейскі рэпертуар, — то быў малады театр і, так званы, дзяржаўны театр. Але ўкраїнскі дробна-буржуазны ўрад і цэнтральная ўкраінская рада выхоўвалі штучна тую аб'яжованасць, якая фактычна затрымлівала рост театру і перашажджала яго развіццю і выхату театру на больш шырокую арэну. Вось чаму найбольш культурныя сілы ўкраінскага театру перайшлі на студыйную працу, разыхаліся па правінцыяльных гарадох і мастацках. Потым сфармаваліся дзве найлепшыя трупы, што характарызуе два напрамкі ў сучасным рэвалюцыйным театры, — гэта театр «Берэзіля», пад кіраўніцтвам найвыдатнейшага ўкраінскага рэжысера Лесься Курбаса, і театр імя пісьменьніка Я. Франка, пад кіраўніцтвам Ігната Юры.

Побач з гэтым, у 1920 годзе пачалі працаваць у Кіеве студыі імя Ігната Міхайлічэнка, пад кіраўніцтвам Марка Царшчэнка.

Раштка копішняга дзяржаўнага театру арганізавалася ў театр імя Шаўчэнка і, нарэшце, найбольш культурныя сілы бытавога гістарычнага театру згуртаваліся ў трупы імя Мар'і Занкавецкай.

На першым месцы цяпер стаіць у нас сталічны дзяржаўны театр Берэзіля. З дапамогай савецкага ўладу гэтай некалькіх правінцыяльных студыя займае цяпер адно з першых месцаў не толькі сярод нашых театраў у Савецкім Саюзе, але і ў еўрапейскім маштабе.

На апошняй парыскай інтэрнацыянальнай выстаўцы за макоты (мадэлі) сваіх п'ястак театр «Берэзіля» атрымаў залаты медаль. Акрамя кіраўніка театру народнага артыста Курбаса, найбольш у ім адзначыцца за п'ястакі малады рэжысёр Борцік, Цягно, Лапатынскі і інш.

Акрамя театру «Берэзіля» ў Харкаве заўсёды працуюць яшчэ тры театры — харкаўскі дзяржаўны народны театр, што абслугоўвае галоўным чынам рабочыя райны, театр сатыры («Вясёлы Пралетар») грае па клубах Харкаву, а таксама часта выязджае на правінцыю, і рабоча-сялянскі вандруючы театр, што раз'язджае і ладоць свае на-

становілі па вёсках Харкаўскага акругі.

У Кіеве знаходзіцца театр імя Івана Франка, які займае другое месца пасьля «Берэзіля» па сваёй мастацкай кваліфікацыі. Гэты театр адрозніваецца ад театру «Берэзіля» большым ухілам пры сваіх п'ястакіх у рэалізм. З работнікаў гэтага театру трэба адзначыць рэжысёра заслужанага артыста Ігната Юру, Яўгена Каганенку і Шклярскага, з актараў Піліпенку, Юрскага, з артыстаў Горскую, Варлінскую і інш.

Акрамя таго ў нас маюцца яшчэ театры ў Дняпроўску і Адэсе. Божны з гэтых театраў мае сваю аўдыторыю глядачоў і сваё мастацкае аблічча.

Пытаньне з рэпертуарам для театраў у нас стаіць востра, але ня так, як у пачатку развіцця ўкраінскіх театраў.

Стары народніцка-бытавы рэпертуар ужо не знаходзіць глядача на Украіне, асабліва ў горадах. Ні арыгінальных культурна-рэвалюцыйных п'ес, ні сучасных рэвалюцыйных п'ес, ні еўрапейскіх наш театр за выключэннем некаторых п'ес Вінічэнка ня меў. Увесь жа рэпертуар сучаснага рэвалюцыйнага театру даялася нам ствараць навава.

Мы ня можам яшчэ сказаць, што ў сучасным нашым театральным рэпертуары пераважаюць украінскія п'есы. Нашым театрам дэдаціцца шырока выкарыстоўваць перакладны рэпертуар, пераважна еўрапейскі і часткова расійскі, але ў нас ужо ёсць цэлы рад асправа вызначаных п'ес украінскіх рэвалюцыйных аўтараў. П'еса Міколы Куліка «97» прайшла ў адным Харкаве больш 50 раз, далей ідуць яго-ж п'есы «Камуна ў стэпах» і «Народныя малахі», апошняя вылікала дужа вострую дыскусію сваім зместам.

П'еса Івана Дняпроўскага «Палон» мае вялікі поспех ня толькі ў нашых украінскіх театрах, але ў сучасны момант ужо перакладзе на расійскую мову і будзе ставіцца ў расійскіх театрах.

Паміж нашымі театрамі і пісьменьнікамі аб'яднаннямі існуе самая цесная сувязь і супрацоўніцтва, што бязумоўна дапамагае апрацоўцы і п'ястакіх у нашых дзяржаўных театрах п'ес з нацыянальна-бытавымі і рэвалюцыйным зместам у жыццях Украіны.

Українські письменники аб беларускім театры

14-га мая для ўкраінскіх пісьменьнікаў БДТ2 паставіў п'есу «Царь Максимилян». У часе антракту на сцэну выступіў ўкраінскі пісьменьнік Кулік і артыст Любчэнка і выказалі ад імя дэлегацыі падзяку театру за тую эстэтычную асаблівасць, якую дала ўкраінскім дэлегатам гэтая п'ястакіх. Тав. Кулік у сваёй прамове адзначыў, што сядучы ў Беларусі яны мелі на думцы азнамяленне ня толькі в літаратуры, але наогул з усімі галінамі беларускага культуры.

— Мы не сумняваліся, сказаў тав. Кулік, што беларускі савецкі театр меў пэўныя дасягненні, але такой вышыні мастацкага развіцця мы спаткаць не спадзяваліся. П'еса «Царь Максимилян» сваёю высокай мастацкай п'ястакіх нас моцна захапіла. Гэта паказвае нам той значны культурны ўзровень, на якім знаходзіцца зараз беларускі театр, а таксама багаты беларускае народнае творчасці і мелодыі «Царь Максимилян», калі-б яго п'ястакіх у нас на Украіне, дзякуючы багатаму народным мелодыі і мастацкай п'ястакіх, таксама нарыстаўся-б вялікім поспехам.

У Саўеце Народных Камісараў БССР

Камандыроўка т. Барсукова на ўсесаюзна санітарны зьезд

СНК дазволіў народнаму камісару аховы здароўя т. Барсукову камандыроўку ў Ленінград і Маскву на ўсесаюзна санітарны зьезд і на чарговую Сесію ўсесаюзнага Савету Чырвонага Крыжу.

Асыгнаваньне сродкаў на экскурсіі студэнтаў-выпускнікоў рабфаку Горацкай Акадэміі

СНК паставіў выдаць Беларускай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі 1.000 руб. на выдаткі на экскурсію студэнтаў-выпускнікоў рабфаку Акадэміі.

Вызваленне канцэртаў украінскае артысткі Шакун-Капаміччанна ад мясцовых падаткаў

Па хадаўніцтве НК Ас'веты СНК паставіў вызваліць канцэртны ўкраінскай артысткі М. Ф. Шакун-Капаміччанна ад мясцовых падаткаў на час яе гастролі па БССР.

Усебеларускі зьезд інжынерна-тэхнічных работнікаў

19-га мая ў Менску адкрываецца 3-ці ўсебеларускі зьезд інжынерна-тэхнічных работнікаў. Парадак дня — даклад усесаюзнага міжсэктыйнага бюро інжынерна-тэхнічных працаўнікоў, справаздача Беларускага бюро пераглядных развіццяў народнай гаспадаркі ў БССР і інш. На зьезд чакаецца каля 80 дэлегатаў. Усяго міжсэктыйнае бюро аб'яднае па БССР каля 3.000 інжынерна-тэхнічных работнікаў і спецыялістаў сельскай і лясной гаспадаркі.

Геабатанічныя досьледы ІБК

Геабатанічная патэдра распачала досьледы расьлін у ваколіцах Менску. Гэтыя досьледы ахопліваюць тэрыторыю радмусам 12-15 вёрст вакол Менску. Для таго, што гэтая тэрыторыя вызначыцца асабліва шчыльна, вільгата і рэльефу, а таксама таму, што ў ваколіцах Менску ўсе гэтыя геаграфічныя фактары прадстаўлены ў вельмі рознастайнасьці, таму і досьледы тут павінны асабліва тэарэтычную цікавасць. Яны з пятым часу будуць праводзіцца і па ўсёй Беларусі і маюць сувязь з геабатанічным вывучэньнем асноўных баз Ленінскім дасьледчым Інстытутам у Сьвялянцы і Прылуках. На падставе вывучэньня ўсёй расьліннасьці ваколіц Менску, будзе складзена самая падрабязная карта, якая выявіць вялікай далажэнкай пры батанічных экскурсіях у ваколіцах Менску.

Адкрыцьцё сэзону скачак

КОНСКА-СПАРТЫЎНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ

20-га мая на Менскім іпадроме адбудуцца конска-спартыўныя спаборніцтвы М-скай кавалерыйскай брыгады па ўладаньні халоднай зброй (шашка і піка), конкурсу і піцы, і па рэкорднай вышыні і шырыні. Усе атрымаўшыя першынства—1, 2 і 3—атрымаюць прызы.

24-га мая М-скае дывізія наладжае конска-спартыўныя спаборніцтвы ў гонар 9-годзьдзя існаваньня дывізіі. Спаборніцтвы будуць працягвацца з 9-ці гадзін раніцы да 6 гадз. вечару.

Праграма спаборніцтваў—фігурная язда малодшага камскладу (зьмяне на 16 чал. ад кожнага палку). Другі нумар—спаборніцтва груп па ўладаньні халоднай зброй (шашка і піка).

Трэці—конкур і пік. Для старэйшага і сярэдняга камскладу паркур будзе складацца з 10 ровных перашкодаў з агульным працягам каля кіламетра. Норма—2 з паловай мінуты. Для малодшага камскладу паркур з 7 перашкодамі. Норма—на хуткасьць. Для малодых чырвонаармейцаў паркур з 5 перашкодаў. Норма—на хуткасьць.

Чацьвёрты нумар—фігурная язда старэйшага і сярэдняга камскладу. Удзельнічаюць па 10 чалавек ад кожнай часткі.

Пяты нумар—рэкорд шырыні і вышыні. Мета—дасягнуць усесаюзнага рэкорду ў скачку ў 2 арш. 9 вяршкоў. Усе лепшыя зьездкі па кожным відзе спаборніцтваў атрымаюць прызы.

За фігурную язду лепшая зьмяне атрымае пераходзячы дывізіённы прыз. На спаборніцтвах запрашаюцца ганаровыя чырвонаармейцы—т. т. Чарвякоў, Галадзед і інш., а таксама і шэфы часьцей.

За затрыманьне сялянскіх грошай—пад суд

Згодна дырэктыву Эканамірады і Наркамгандлю, Окучынінскіх прыкупі скурсырцу ад сялянства абавязан безадкладна праводзіць раз'ясненьні з сур'я. Між тым паліцая аддзяленьне Скурсындэкату атрымлівае раз'ясненьні з сялянствам за аздаваньні апошнім скурсырца. У сувязі з гэтым, Наркамгандль звярнуўся да паліцая аргуроўнага пракурора з просьбай аб прыцягненьні працаўнікоў паліцая аддзяленьня Скурсындэкату да адкапасьці за надбайныя адносіны да сваіх абавязкаў.

Падрыхтоўка батраноў для па-ступленьня на рабфакі

Пры менскім рабфаку арганізуецца 4-месячны курс па падрыхтоўцы батраноў для паступленьня ў рабфакі БССР. Наркамасветы ўзбудзіў хадаўніцтва перад СНК аб водпуску да 10

Дачны сэзон

У гэтым сэзоне набываецца поспех па дачы. Менскальцом ужо ідуць у адрозьніцы каля 70 прп. сваіх дач у Вяслоўцы, Кальварышках і Ложыцах. Цэны за па-чу ад 40 да 400 руб. за сэзон. Шмат дач алапа таксама ў Ратамка і ў Ждановіцкім раёне.

За дзень

— АТРЫМАНЫ СУКОННЫЯ ТАВАРЫ. МЦРК атрымаў партыю суконых тавараў на 5.000 рублёў, якія будуць выдавацца пайшчынам па тэлеках. Гэтымі днямі тавары паступаюць у продаж.

— ДЭЛЕГАЦЫЯ НА ўсесаюзна ЗЬЕЗД КАЛГАСАЎ. На ўсесаюзна зьезд калгасаў, які адкрыецца ў Менску 30-га мая, ад БССР выяздзе дэлегацыя ў складзе 16 чалавек.

— КААПЭРАТЫЎНЫЯ ЛАРКІ ў ДАЧНЫХ РАЁНАХ. У гэтым сэзоне МЦРК і беларускі ларок адкрылі ў дачных раёнах Ратамка і Ждановіцкі раён ларок з закуонамі і ахалоджанымі напіткамі.

— ВЫНІКІ ГУРАГАНУ. У Халічынскім раёне гураган па п'ястакіх падліках набыў убыткі на 10.000 р. у Капылі—500 руб.

— КАРЧАВАЛЬНЫЯ МАШЫНЫ З АМЭРЫКІ. Амэрыканскі «Джон» прыслаў у Менск для нурэйскага аб'екту «Намзетаўна» на Намароўцы карчавальныя машыны 13-га маі т. т. Прышчэлаў, Бэйлін, Баран, Антэроў і інш. азнаямлілі на месцы з працай карчавальных машын.

— ПАБУДОВА КААПЭРАТЫЎНАЙ БАЗЫ. Бедрабскамі распачала праект пабудовы пры стаянкі Барэзіля коопэрацыйнай базы з пракавак веткі. Пабудова гэтай базы дасць магчымасьць скаціць тавары і апрацаваць іх у тавары, апрадукты і сур'я, якія цяпер знаходзяцца ў складаных памішаньнях, раскіданых па ўсім горадзе Вабруйска. Пабудова базы будзе каштаваць 167.595 руб.; дасць яна зьмяні каля 21 тыс. руб.

Гастролі Маск. Мал. Анад. Театру ў Менску

У другой палове маі ў Менск прыедуць гастролі артыстаў Малой Анадэмічнага театру. Гастролі театру пачынаюцца 29-га маі п'есай «Без выні вынаватне» Астроўскага. Склад трупы—Леташні (Пашэня), Якаўлева, Кастранскі, Аляхуўскі і інш.).

Ад ЦКК КП(б)Б НК РСІ

Згодна паставіны пленуму ЦКБ УсёКП(б) для прыёму наведвальнікаў і ўсякага року сьпірамі, прапаганда і завамы ад усіх грамадзян на п'ястакіх ў савецкіх установах і прадыпрымацтвах установаў.

У ЦКК—НК РСІ (Савецкая, 55. 2-гі паверх, 7-ы паной)

Дзякуецца членаў і кандыдатаў ЦКБ і членаў калегіі НК РСІ па ўсё адначасна з 10 да 15 гадз. і ў рэабілітацыі з 18—21 гадз., а ў Бюро ЦКБ гаў НК РСІ штодзённа ў рабочыя дні ад 11 да 15 в. пал. гадз.

Акрамя таго, прыём наведвальнікаў у старшыні ЦКБ КП(б)Б і наркова РСІ—т. Капіліна па п'ястакіх ад 9—12 гадз.; у нам. наркова—т. Вікенствічэва ад 11—15 гадз.

Абураючыя будаўнічыя непарадкі

КАМЕНШЧЫКІ ВЫЯЖДАЮЦЬ...

Сёньня з Менску выяждаюць 30 каменшчыкаў Гародненскай (Гомельская акруга) і Клебніскаўскай (Вранская акруга) арцелі, якіх не знайшоўшы ў Менску працы, прымушаны выехаць у іншыя гарады.

Каменшчыкі паведамілі нашаму супрацоўніку, што іх замацаваў для сваіх работ Вездзяржстрой. Прыехалі яны ў Менск 5 маі. Вездзяржстрой абіяў іх даць работу, але праз тыдзень паведаміў, што работа будзе толькі 15-га чэрвеня. Члены арцелі абіяшліся рад устапоў і не знайшоўшы працы, прымушаны з гэтай прычыны выехаць з Менску. Між тым, як паведаміў нам намесьнік загадчыка біржы працы тав. Ізраіцель, на біржы ёсць усяго некалькі дзясяткаў беспрацоўных каменшчыкаў.

Ад рэданцыі. У № 110 «Зьвязды» ў артыкуле «Непарадкі на будаўніцтва ў горадах» мы паказвалі на гэтаю п'ястакіх будаўнічага сэзону. Відавочна, нашае ў казаньне не зрабіла ўдыву... Мусяць РСІ дапаможа?

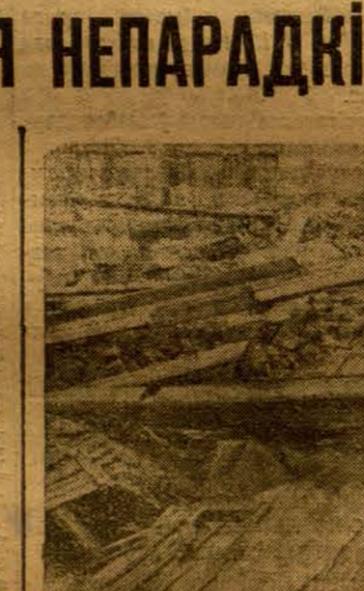
ХТО ГРОШЫ АТРЫМАУ, А БУДАВАЦЬ НЕ ПАЧАУ

Ці саюзу будаўнікоў Беларусі паведаміла Менскаму аргуроўнаму пракурору, што цэлы рад арганізацый атрымаў сродкі на будаўніцтва да 15-га маі і яшчэ не пачаў работы. Гэтыя арганізацыі ўсё яшчэ думваюць аб тым, як праводзіць работу: гаспадарчым чынам ці шляхам адачы работ з таргоў членам саюзу, пераўтвараючы іх такім чынам у падрабчынаў?

Адначасова зьвернута ўвага пракурора на варушэньне многімі арганізацый п'ястакіх ўраду БССР аб сваім часовым пачатку сэзону.

Да ліку гэтых арганізацый адносяцца: Яўштэхнікум, які ўжо мае на будаўніцтва 14.000 руб., аб'яднаная праф-тэхшкола—8.000 руб., Вездзяржтеатр—12.000 руб., Вездзяржмувай—8.000 р., Црабвоп—7.8.000 руб., страхаса—13.000 руб., Кімпраггандль—8.000 р., трыхізнавае л'ястакіх—8.000 руб.

Усяго ў распараджэньні гэтых арганізацый ёсць на будаўніцтва ўжо каля 100.000 руб.

Як выглядае тэрыторыя універсытэцкага гарадку

На грамадзкіх работах

Грамадзкія работы ў Менску пачаў разгортвацца слаба. На самых буйных работах—узмацненьне берагу ракі Сьвіслачы, зрэзка ўз'язу гары на Савецкай вул., няма нават і праектаў. На работах па ўсім горадзе занята пакуль толькі 300 чалавек.

Наведваньне т. т. Чарвякова, Галадзед

Вечар у гонар гасьцей.

